

ငွေရအောင်
သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊
ဝထ္ဗများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု
လက်တွေဖော်ပြု လမ်းညွှန်ထားသော

ကလောင်နှင့်ပြော

ခါ-မြို့းနှင့်

ငွေရအောင်
သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊
ဝထ္ဗများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု
လက်တွေဖော်ပြု လမ်းညွှန်ထားသည့်
နာမည်ကော်စာရေးဆရာဖြစ်နည်းကျမ်း

စိတ်ကူးချီချီစာအုပ်

ကလောင်နှင့်ငွေရ^{မြို့-ပိုးနင်း}

- နိုတာဝန်စာရေးသီးပါး
ပြည်ထောင်စု မပြုကဲရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြုကဲရေး
အချုပ်အခြားအာဏာတည်တဲ့ ခိုင်မြေရေး
ပြည်သူသောဏား
- * ပြည်ပအားကို ပုလိန်ရီး အဆိုးမြင်ဝါဒများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
* နိုင်ငံတော် တည်ပြုမြေအေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို အောင့်ယူကြဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
* နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်ရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယူကြသော ပြည်ပနိုင်းများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
* ပြည်တွင်ပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။
နိုင်ငံရှုံးတည်ချက် (၄) ရှိ
- * နိုင်ငံတော်တည်ပြုမြေရေး ရပ်စွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး
* အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုခိုင်မာရေး
* စည်းကမ်းပြည့်ဝသောဒိုက္ခကရေးစနစ်ရှင်သန်ခိုင်မာအောင်တည်ဆောက်ရေး
* ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ခေတ်မို့ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေး
မီးဗွားရေးဦးတည်ချက် (၅) ရှိ
- * စိုက်ပျိုးရေးကို ပို့မို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ခေတ်မို့စက်မှုနိုင်ငံထူးထောင်ရေး နှင့် အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်တည်ဆောက်ရေး
* ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပါပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး
* ပြည်တွင်ပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှံးများထိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
* နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်ရှင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး
လူမှုဓားဦးတည်ချက် (၆) ရှိ
- * တစ်မျိုးသားလုံး၏စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္ထမြင့်မားရေး
* အမျိုးဂုဏ်၊ အတိဂုက်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်များ
အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပေါ်ကြပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
* စစ်မှန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်အောင်မြေကြံးရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး
* တစ်မျိုးသားလုံးကျန်းမာကြုံခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

ကလောင်နှင့်ငွေရ^၁
ပို့မိုးနှင့်

ပုဂ္ဂိုလ်ဘဏ်

စူးချွေးပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၀ ၆၈၇ ၂၂၁၁
မျက်နှာပံ့ခွဲပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၀ ၃၉၅ ၁၁၁၁
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးစိန်း
ပုံစံပုံ	-	အောင်းဆာ
မျက်နှာပံ့ခွဲပုံ	-	အပ်အက်စီဒါ
ကွန်ပျော်တယ်	-	ဒေါ်ခဲ့လ်
လက်ခွဲပုံ	-	အောက်
ဗုဒ္ဓဘုရား	-	သရွာ

ငွေရအောင်၊ သတင်းစာ၊ ဂာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထုများကို
ဘယ်ပုံရေးရမည်ဟု လက်တွေ့ဖော်ပြထားသော
ဆရာပို့မှုးနှင့်

ကလောင်နှင့်ငွေရ

ပို့မှုးနှင့်
ကလောင်နှင့်ငွေရ / ပို့မှုးနှင့်၊ ခန့်ကျွန်း
စိတ်ကူးချို့ချို့လာပေး ၂၀၁၂၊
စာမျက်နှာ ၄၀ မျက်နှာ
၁၂။၅ စိတ် x ၁၀။၅ စိတ်
(၁) ကလောင်နှင့်ငွေရ

၂၁၂ အဆောင်ရွက်မှုပါ အုပ်စု ၂၀၀
ရေးရွေး ၆၀၀ ကျပ်

ပိမ္ဗာနင်း

၁၀၀၃ - ၁၉၄၀

မာတိကာ

၁။ နာမည်ကျော် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ရန်	၁
၂။ ဂျာနယ်	၅
၃။ သတင်းထောက်အလုပ်	၆
၄။ အက်လိုပ်ပညာနှင့် အယ်ခီတာ	၁၈
၅။ အယ်ဒီတာချုပ်	၂၁
၆။ ဝတ္ထဲရေးနည်း	၂၅

နှမောတသု-ဘဂဝတော-အရဟတော
သမ္မာသမ္မာခြားသု။

နှမောတ၏ စာအောင်များ

နာမည်ကျောစာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ရန် ကဗျာဖြစ်စေ၊ ဝထူ
ဖြစ်စေ၊ ဘတ်ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးမျိုးမှ နာမည်ရဖို့လို၏။ မဂ္ဂဇင်းများ၏
ဆုံးမစာ၊ တရားစာများကို အဘယ်မျှပင်ရေးကြစေကာမူ စာရေးဆရာ
နာမည်ကျောဖြစ်ဖို့ လွန်စွာခက်လေသည်။ အကြောင်းမူကား တရားစာ၊
ဆုံးမစာများကို ရွှေကြေမြော်းရေချို့ မည်သူမဆုံး ရေးတတ်သည်။ ထိုစာ
များမှာ literature ခေါ် ပညာအခါးပိုင်းမပါ။ ဝထူနှင့်ကဗျာ
ဘတ်များသာလျှင် ပညာပါလေသည်။ ဆုံးမစာများမှာ ဘုရားဟော
ကျမ်းများ၊ ရှေးကျမ်းများကို အမီးရသဖြင့် စာတတ်လျှင် သူသူငါင်း
ရေးနိုင်၏။ ဝထူကောင်း၊ ကဗျာကောင်း၊ ဘတ်ကောင်းများကိုကား
သူသူငါင်းမရေးနိုင်။ ပင်ကိုဉာဏ်နှင့်စနစ်ကိုသိမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။
သို့ဖြစ်သောကြောင့် သတင်းစာတိုက်များ၊ မဂ္ဂဇင်း တိုက်များသို့ရောက်
သော ဝထူအတိအရှည်၊ အပုဒ်တစ်ရာလျှင် အသုံးပြုလောက်သော
ဝထူတစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်မျှပင် ရဖို့ခက်လေသည်။

ဉာဏ်စာ၊ တရားစာများမှာ ချီးမွမ်းလောက်သော အကိုပင်
ပပါရှိစေကာမူ အပြစ်မရှိသဖြင့် ထိုစာမျိုးတစ်ရာလျှင် ကိုးဆယ်

လောက်မှာ သုံး၍ရ၏။ သုံး၍ရသောလည်း ထိစာမျိုးကြောင့် မရှိဇ်း၊
ဂျာနှုတ်မှာ အဖိုးမတန်ဂုဏ်ကျက်သရေမတိုး၊ စာမျက်နှာသာတိုးနိုင်
လေသည်။

တကယ့်ဝွှေ့ရေးဆရာ၊ တကယ့်ပန်းချီဆရာတို့မှာ ပညာသည်
ဖြစ်၏။ သာဝါဒစာရေးဆရာမှာ ကျောင်းဆရာနှင့် တူလေသည်။
ကျောင်းဆရာများမှာ ကျောင်းဆရာလုပ်ရမှ အလုပ်ရ၏။ ပန်းချီဆရာ
မှာ မိမိ၏စုတ်တံ့မှုအလုပ်ထွက်၏။ ဝွှေ့ရေးဆရာမှာလည်း
ကလောင်မှ အလုပ်ထွက်လေသည်။

ကဗျာမှာလည်း နန်းနှင့်စိတ်ကူးညက် ကိုယ်ပိုင်လိုသဖြင့်
ပညာတတ်မြောက်သော်လည်း ယခုခေတ်မှာ ကဗျာခေတ်မဟုတ်
သောကြောင့် ခက်လေသည်။

အခြားစာရေးဆရာအလုပ်တစ်ခုမှာ ဂျာနယ်စာမျိုးကို ရေးတတ်ခြင်းဖြစ်လေရာ ဂျာနယ်မှာလည်း စိတ်ကူးနှင့်ဆိုင်သော ကြီးလေး ခက်ခဲသောအတတ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ဆုံးမစာသည် မရွှေ့င်း၊ ဂျာနယ်၊ သတင်းစာနှင့်မဆိုင်။ ဥရောပ၊ အမေရိကတိုင်းမြဲမရွှေ့င်း သတင်းစာဟူသမျှမှာ ဆုံးမစာဟူ၍ တစ်မိုက်တစ်ထွာထက် များလေ့မရှိပေ။ ဆိုင်ကိုလိုဂျိမရွှေ့င်းကြီးကဲ့သို့ တစ်ဖက်သတ်ကြီးပွားချမ်းသာ ရေးမရွှေ့င်းများမှာလည်း ကြီးပွားရေးစာများပါ လေရာ ထိုစာများမှာ လွှန်စွာသစ်လွင်ဆန်းသစ်သောစာများ ဖြစ်ကြလေသည်။ တရားစာ၊ ကျမ်းစာများမဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ ဝတ္ထုကောင်းများရေးနိုင်မှ တကယ့်စာရေးဆရာဖြစ်နိုင်၏။ ကဗျာဖြင့် ယခုအခါ စာရေးဆရာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ မစွဲတာမောင်မျိုင်းတစ်ယောက်သာ အရှိန်ရှုံးနာမည်၏ နဲ့လေသည်။ ထူးလည်းထူးပေသည်။ ငှင့်လိုထူးဖို့ရန် မလွယ်မကူပေ။

ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုဇာတ်၊ ကဗျာဆုံးမသေဝါဒတရားစာ
မဟုတ်ဘဲ ဖတ်၍ကောင်းသောစာမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်လေရာ ထိစာမျိုး
မှာလည်းမလွယ်။ အများအားဖြင့် ဝတ္ထုရေးကောင်းသူများ၊ တကယ့်
ကဗျာဆရာများ၏ ထိုးထွင်းညာ၏မျိုးရှိမှ ဖြစ်နိုင်လေသည်။
အကြောင်းမှာကား အဘယ်အကြောင်းအရာကိုမဆို။ ဖတ်၍ကောင်း
အောင်၊ ရှုံးပေါ်သောဖောကဲ့သို့ ပေါ်ပါးလျှင်မြန်သောစာမျိုးဖြစ်လေ
သည်။ ရွှေငြေစိန်ကျောက်လို စာလေးကြီးမှာ မပေါ်နိုင်။ ဖတ်ရာ၌
လည်း အရသာရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ-ကလောင်တံအကြောင်းကို
ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးတတ်ရမည်။ မီးစိချောင်အကြောင်းကို
ဖတ်၍မြှုံးအောင် ရေးတတ်ဖို့လိုလေသည်။ ဆီမီးခွက်အကြောင်းကို
ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးခြင်းသည် အလောင်းစည်သူ၏အထွေဖွဲ့စွဲ
ကို ရေးခြင်းထက် ခက်ခဲကြီးလေးလေးလေသည်။ အလောင်းစည်သူ
အထွေဖွဲ့စွဲမှာ ရာဇ်ဝင်ရှိ၏။ ဆီမီးခွက်အကြောင်းမှာ မိခိုအားပြ၍
ရေးစရာအခြေခံစာပေကျမ်းကန်မရှိ။ စိတ်ကူးနှင့်ရေးရလိမ့်မည်။ မသိ
သူတို့၏စိတ်ပြုကား အသေးအဖွဲ့ဟုပြောလိမ့်မည်။ အသေးအဖွဲ့ကို
ဖတ်၍ကောင်းအောင်ရေးတတ်မှ စာရေးကောင်းဖြစ်သည်ကို မစဉ်း
စားကြပေါ်။

ဘူရင်ဒရယ်နတ်ဘနာဂျီ ခေါ်သူသည် nothing ခေါ် ဘာမျှ
မရှိဟူသောအကြောင်းကို တစ်နာရီ-နှစ်နာရီ ပြောဟောနိုင်၏။ ကျေမှု၊
တတ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ရေးနိုင်ပြောနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ
နာမည် ကျော်စာရေးဆရာဖြစ်လိုက ဘာမဟုတ် ညာမဟုတ်
အကြောင်းများကို ဟုတ်အောင်ရေးတတ်ဖို့လိုလေသည်။

မြန်မာမဂ္ဂဇင်း ၆ ပဲတန်များထဲ၌ပါရှိသော အချို့သောစာကြီး
တွေကို အက်လိပ်လိပ်ဖြန်ရင် အဘယ်အက်လိပ်မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာကုမ္ပဏီ

အသုံးပြုမည်မဟုတ်ပေ။ အက်လိပ်မဂ္ဂဇင်းသတင်းစာများထဲ၌ပါသော စာများကို မြန်မာလိပ်နှင့်ချေက အဘယ်မြန်မာသတင်းစာမဂ္ဂဇင်းမှာ မဆို၊ ထင်ပေါ်နိုင်လေသည်။ ဤကား အက်လိပ်က အသေးအဖွဲ့တွေ ကို ကိုယ်ပိုင်အမြင်အသိဖြင့်ရေးကြ၍ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းစာရင်ကြီးများ မှာကား ကိုယ်ပိုင်အသိအမြင်ညာ၏နှင့်မဆိုင်၊ ကျမ်းစာတွေထဲမှ သုံး မကုန်အောင်ရနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

စာရေးရာ၌ မိမိ၏ပညာစွမ်းကိုပြလိုသော စိတ်နှင့်မရေးရ။ ရေးစရာအကြောင်းရှိ၍ ရေးမှုကောင်း၏။ ရေးချင်လှသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အစွမ်းပြလိုခြင်းသက်သက်ကြောင့်လည်းကောင်း မရေးအပ်ပေ။

ဖတ်သူပျော်ပါစေ၊ အသိအလိမ္မာရပါစေ။ အကျိုးရှိပါစေဟု သောစေတာနာကို အရင်းထား၍ရေးမှုသာ ကျော်ကြားနိုင်လေသည်။

ကျော်

ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းတစ်လ လေးကြိမ်၊ တစ်လရှစ်ကြိမ်၊ နေ့စဉ်ဟူသမျှ ဂျာနယ်များဖြစ်ကြ၏။ မြန်မာပြည်းကြေား ရက်သတ္တုတစ်ပတ်ဖြစ်စေ၊ တစ်လနှစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ ထုတ်ဝေသောစာမျိုးကို ဂျာနယ်ဟုခေါ်ဝေါကြ၏။ ဤစာအပ်၌ ဂျာနယ်ဆိုသည်မှာ အချိန်မှန်ထုတ်ဝေသမျှဟု မှတ်ရမည်။

ဂျာနယ်များ၌ နာမည်ရလိုက တစ်မျက်နှာ၊ နှစ်မျက်နှာ၊ တစ်ကော်လ စသည်ဖြင့် ဖတ်၍ကောင်းသောစာတိများကို ရေးရ၏။

လူအများ အာရုံစိုက်၍နေသော အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သူမျှမတွေးမခေါ်သော အတွေးအခေါ်ကြီးအသစ်အဆန်း ကို ဖတ်၍ကောင်းအောင်၊ ရေးတတ်လျှင် နာမည်ရနိုင်၏။ အယ်ဒီတာ များမှာ အချိန်သည် အဖိုးတန်၏။ နာမည်ရရသေးသူ၊ မထင်ရှားသူ တစ်ယောက်၏ စာရှည်ကြီးမျိုးကို ဖတ်ချင်မည်မဟုတ်ပေ။ မဖတ်လျှင် အသုံးပြုမှာလည်းမဟုတ်ပေ။ အတွေးအခေါ်ထင်မြင်ချက်မှာ လည်း ထူးခြားသစ်လွှင့်၍ ဖတ်သူများ၏စိတ်၌ ဟုတ်ပါပေသည်ဟု သော စိတ်မျိုးပေါ်ပေါက်အောင် အခါခံပါသိမ်းမှန်ရမည်ဟု မဆိုလို။

ထင်မြင်ချက်တို့ မည်သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မတူတတ်ပေါ့။ သို့သော်လည်း ဟုတ်မှန်သည်ဟု မှတ်ထင်လောက်အောင် ခိုင်လုံရမည်။ အများရေးပြီး ပြောပြီးသော အကြံဉာဏ်မျိုးကို မပေးအပ်ပေါ့။ သူသူငါင်သုံးသောစကားများကို မသုံးရှု။ “ဝမ်းစာလု အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ငိုက်” စသည့်စကားများသည် ဌီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ စကားအသစ်အဆန်းတစ်ခုကို ဌီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ စကားအသစ်အဆန်းတစ်ခုကို တစ်ခုတစ်ယောက်သုံးလျှင် လိုက်ချိမသုံးအပ်ပေါ့။ ယခုအသစ်ပေါ်သောစကားတစ်ခုများ ‘စန်ယ်ငွေ့’ ဟူသောစကားဖြစ်ရာ သုံးရက်တစ်မွန်းတည်အတွင်း သုံးသူတွေ များ၍ ဖန်တောထသောကြောင့် ဟောင်းနှစ်များ၍ ဆီသည်မလက်သုတေ ပဝါကဲ့သို့ဖြစ်၍နေလေသည်။ မြန်မာပြည်ဦးကား အယ်ဒီတာအချို့ ကိုယ်တိုင်ကပင် အတုနိုး၍နေကြ၏။ အတုလိုက်လျှင် နာမည်ကျော်မဖြစ်နိုင်။ ဖြစ်လျှင်လည်း မမြို့နိုင်ပေါ့။ မြန်မာပြည်ဦးကား အတုသမားများလည်း နိုင်ငံကျော်ဖြစ်၍နေလေသည်။

ရေးစရာအကြောင်းအရာများ စိတ်ကူးပေါ်က စာအုပ်ငယ်တစ်ခု၌ မမေ့အောင်မှတ်၍ထား။ ထိုအကြောင်းအရာများကို မှတ်သားလောက်သောစာတိုကော်များဖြစ်အောင် ရေး၍ထား။ ဂျာနယ်တိုက်များသုံး မကြိုက်လျှင်ပြန်ပို့ရန် စာအိတ်ခေါင်းအပို့ထည့်၍၍။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ဂျာနယ်များသုံ့ပို့မှ ထင်ပေါ်လွယ်လေသည်။

အကယ်၍ အတတ်ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်လျှင် ထိုအတတ်နှင့် ဆိုင်သောစာကို ရေးရမည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်လျှင် သာ၍ကောင်းလေသည်။

ဥပမာ အမေရိကန်နိုင်ငံတိုင်းများ၌ ဂျာနယ်တစ်ခု၌ နာမည်လို

ချင်လျှင် ထိုဂျာနယ် အဘယ်လိုစာမျိုး၊ အဘယ်ဝတ္ထုမျိုးကို သုံးလေ့ရှိသည်ဟု သိအောင် ဖတ်ရှုမှတ်သားရ၏။ မြန်မာပြည်ဦးကား ဤစနစ်မရှိသေးပေါ့။ ဂျာနယ်လည်း နည်းပါးလေသည်။

ဥရောပ အမေရိကတိုင်း၌ အလုပ်ဟူသမျှနှင့်ဆိုင်ရာ ဂျာနယ်တွေရှိကြ၏။ မော်တော်ကားဂျာနယ်၌ မော်တော်ကားအလုပ်ကိုနားလည်သူ၊ မောင်းတတ်သူဟူသမျှ မော်တော်ကားအကြောင်းကို ရေးနိုင်၏။ ဓာတ်ပုံဂျာနယ်များ၌ ဓာတ်ပုံဝါသနာပါသူများအတွက် ရေးစရာအကြောင်းအရာတွေ များစွာရှိ၏။ မှုဆိုးများပင် တောာအကြောင်းကို ရေးကြသဖြင့် ငွေကြေးရလေသည်။ မြန်မာပြည်မှာကား ရေးစရာအကြောင်းအရာ လွှန်စွာများ၏။ ဂျာနယ်နည်းပါးလေသည်။

စိတ်ကူးညားရှိသူသည် စာပေများစွာမတတ်သော်လည်း စာပေးစာယူလုပ်တတ်ရုံမျှနှင့် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များမှာ နာမည်ရနိုင်၏။ ဆံပင်ညှပ်သမားသည် ဆံပင်ညှပ်လာသူဟူသမျှ၏ စိတ်နေသောထားအမျိုးမျိုးအကြောင်းကိုဖတ်၍ကောင်းအောင် ခွင့်ချင်ကလေးရေးတတ်က စာကောင်းဖြစ်နိုင်၏။ လယ်ယာလုပ်သူသည် လယ်တောာအကြောင်း၊ လယ်အလုပ်အကြောင်းကို အကျိုးရှိအောင်ဖတ်၍ကောင်းအောင် ရေးနိုင်၏။ အကယ်၍ မိမိက လယ်အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အချက်ကောင်း စနစ်ကောင်းတစ်ခုခုကိုပို့မြှို့နားလည်က သတင်းစာမှ ဖော်ပြနိုင်လေသည်။ မည်သည့်အရာကိုမဆို၊ စူးစိုက်စွာကြည့်၍ စဉ်းစားလျှင် စာကောင်းတစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ် သုံးလေးပုဒ်ဖြစ်နိုင်သည့်အချက်များကို တွေ့နိုင်၏။ ကျောင်းဆရာသည် ကျောင်းသားကလေးများ၏ စိတ်နေသောထား၊ အလေ့အကျင့်အမျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ အများမသိသေးသော သင်ပြန်ည်းတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ ရေးနိုင်လေသည်။ ကျွန်ုပ် ဗုဒ္ဓလသတင်းစာ အယ်ဒီတာလုပ်စဉ်က

လင်မယားရန်ဖစ်ပုံအကြောင်း ဖတ်၍ကောင်းသောစာတစ်ပုဒ်ကိုရဖူး၏။ စာပြင်ဆရာကြီးများက ဖျောက်၍ပစ်လိုက်သဖြင့် ထိစာကို အသုံးမပြုရသည့်အတွက် များစွာနဲ့မြောခဲ့ဖူးလေသည်။ သို့သော် လည်း ဂျာနှယ်သတင်းစာများကို ကြည့်ရှုနှင့် ထိဂျာနှယ်၏အယ်ဒီ တာသည် မြန်မာပညာရှိ တစ်ဖက်သတ်သမားဖြစ်ကြောင်း သိရချေ က ဤကဲ့သို့သော စိတ်ကူးညာ၏ပါသည့် စာအဖိုးတန်များကို မပို့ လေနှင့် ပါဋ္ဌးမပါသည့်အတွက် ခြင်းတောင်းထဲကို ထည့်၍ပစ်လိမ့် မည်။ နှုန်းမြောစရာပေါ်။

မြန်မာအယ်ဒီတာအချို့သည် ခန်းကြီးနားကြီး ရွှေကိုလေး သောစာကြီးမျိုးကို ကြိုက်တတ်လေသည်။ သတိနှင့် ရှောင်ကြဉ်ရ မည်။

သတ်ဆက်ဆည်

သတင်းထောက်အလုပ်မှာ ဦးမြို့၊ မြန်မို့၊ ဝိရိယရိမြို့၊ သူတစ်ပါး ရအောင် မယူနိုင်သည့်သတင်းကိုရှိ အရေးကြီး၏။ အများကရရိုက်၍နေသော အကြောင်းတစ်ခုခု ဖြစ်ပွားရှု၍ ဘယ်အချက်ကိုဖြင့် အဓိုးသတင်း ထောက်များ လစ်ဟင်းနေသည်။ ထိအချက်ကို ငါရအောင် စုံစမ်း မည်ဟုသော တစ်ဆင့်နှစ်ဆင့် တွေးခေါ်ရှာကြတတ်သော စိတ်ကူး ညာ၏လိုလေသည်။

ဥပမာ- မောင်ပွင့်ကောင်း၊ သန်းသန်းတို့၏အရေး၌ နောက် ဆုံး သတင်းစာများ လစ်၍သွားသောအချက်တစ်ခုမှာ အဘယ်လိုနေ မည်၊ အဘယ်လိုထိုင်မည်၊ မောင်ပွင့်ကောင်းနောက်ကို သူငယ်မ ကလေးလိုက်သွားပြီးသောအခါ အဘယ်သောအခါ ရပ်စွာသို့ပြန်ကြ မည်၊ အဘယ်ပုံအသက်မွေးနေထိုင်မည်။ မောင်ပွင့်ကောင်းမှာ အဘယ်လိုအလုပ်အကိုင်ရှိသည်ဟုသော အများသိလိုမည့်အကြောင်း အရာဖြစ်လေသည်။ သတင်းစာတို့က်များက နှစ်ကြောင်း သုံးပြားပေး လျှင် သတင်းအလိုက်ကောင်းသူ၊ အနှီးက်ကောင်းသူ၊ စာတ်ပုံရှိက တတ်သူဖြစ်ချေက ဒီစဉ်တစ်နှယ်မှာ ငါးဆယ်ခြောက်ဆယ် ရနှိုင်၏။

အခြားတစ်နည်း

အခြားတစ်နည်းမှာ အက်လိပ်စာတတ်သူဖြစ်က အက်လိပ်သတင်းစာရာနယ်များမှ ထူးဆန်းသော ကမ္မာသတင်းများကို ပြန်ဆို၍ ရပ်ပုံများနှင့်တိုက်များသို့ အလုပ်ကျပို့ခြင်းဖြင့် သတင်းစာတစ်ခုက မယူလျှင် တစ်ခုကယူလိမ့်မည်။ ထိနည်းဖြင့် နာမည်တစ်ခုရရှိနိုင်လေသည်။ သတင်းမှုနှင့်၊ အသရေဖျက်မှုမဖြစ်ဖို့သာ သတိပြုရာ၏။ အရပ်ရပ် အနယ်နယ်၌ အခြားအရပ်များမှာ မမြင်ဖူးသော နေရာတွေ ရှိကြလေရာ စာတ်ပုံရှိက်တတ်သူအနည်းငယ် စာရေးတတ်သူမှုနှင့် ဓမ္မရရှိနိုင်လေသည်။ အရပ်လည်း နှဲနိုင်လေသည်။ အကယ်၍ ရပ်ပုံအကြမ်း ရေးဆွဲတတ်ချေက သာ၍ပင်လွယ်ကူလေသည်။

တောထဲတောင်ထဲ၌လည်းကောင်း၊ အင်းအိုင်များ၌လည်းကောင်းအလုပ်အကိုင်တွေများစွာရှိကြလေရာ စာတ်ပုံနှင့်ဖြစ်စေ၊ စကက်ရှုပ်ပုံနှင့်ဖြစ်စေ ရေးတတ်ချေက လခစားအလုပ်ကိုလုပ်ဖို့မလိုတော့ပေါ်။

တိုင်းသူပြည်သားများကိုယ်တိုင် ဤနည်းမျိုးဖြင့် ကူညီနိုင်ကြမှသာ မြန်မာပြည်ကျနယ်အလုပ်အဆင့်အတန်းမြင့်ဖို့ရှိလေသည်။ ငါးပိုလုပ်သောအရပ်၌ ခုဖိနပ်များနှင့် ငါးပိုနှင့်ကြပုံ၊ ယာခင်းများ၊ ကိုင်းများ၌ အမျိုးသမီးအချောကလေးတွေ ပေါင်းသင်း၍နေပုံ၊ တောင်ကျချောင်းများ၌ ဝါးဖောင်များလုပ်၍ အသက်တစ်ဖျားမျွောနေကြပုံ စသည် ရေး၍မကုန်နိုင်သောအလုပ်တွေ ရှိကြလေသည်။ ပြောင်းခင်းများ၌ ကြက်တူရွေးငှက်များနှင့် ပြောင်းဖူးများ ခွဲခြား၍ မရအောင် ရောတွေး၍နေကြပုံ၊ ကောက်ရိုးပုံအကြား ကျေးလက်သူ၊ ကျေးလက်သားများ ချစ်တင်းစကားပြော၍နေကြပုံ စသည်တို့မှာ

ငွေတွင်းတွေဖြစ်ကြလေသည်။

ငှင့်ပြင် မြို့ငယ် ရပ်ငယ်သားတို့၏ မျက်စိုးရှိုး၍ နေသောလည်း ရပ်ကြီးသားအယ်ဒီတာများ၏စိတ်၌ ဆန်း၍နေသောအရာတွေများစွာရှိကြလေသည်။

ဥပမာ- နားခွဲပွဲ၊ ကျွဲခတ်ပွဲ၊ ကြက်တိုက်၊ လျေပွဲ၊ မြန်မာလက်ရွှေပွဲ၊ ငါးစိမ့်မိန့်းမနှစ်ယောက် ဧေးလယ်ခေါင်မှာ ထွေးလုံးရန်ပတ် ရန်ဖြစ်၍နေပုံ စသည် မရောမတွက်နိုင်သော ရွာသူတို့စလေ့ အဖြစ်အပျက်များကို ရပ်ပုံနှင့်သတင်းပေးခြင်းသည်လည်း သတင်းစာဖတ်သူတို့အတွက် စိတ်ပျော်ရွှေငြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ ကြီးလေးသောအကြောင်းအရာများသာမဟုတ်၊ အသေးအဖွဲ့တွေထဲမှာ သတင်းတွေများစွာရှိကြလေသည်။

ဒီစကြိုတ်ကောင်စီ ကျေးရွာသူတ်အဖွဲ့ စသည်အစည်းအဝေးတို့၌ ပြောဆိုသောစကားများကို သေချာစွာနားထောင်၍ မရောမရာစကားအဆန်း၊ မင်းသားလူဆန်းများ များ၏ အပြောအဆို အပြုအမူများကို ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ရေးတတ်လျှင်လည်း သတင်းကောင်းဖြစ်နိုင်လေသည်။ အဆုံးစွန်ပြရရွှေငြင်းအိမ်သာမရှိသောရွာများ၌ နံနက်စောစေ ငါးချမ်းပြားကိုကိုင်ကာ တောထဲသို့ဝင်ရန် ဒရောသောပါးသွားကြသော ကျေးတောသူအချောကလေးများ၏ အမူအရာကိုပင် အကောင်အထည်ပေါ်အောင်ပြတတ်က အယ်ဒီတာသဘောကျသွေးဖြင့်နောက်ထပ် ဤသတင်းမျိုး ပို့ဖို့ရန် ငွေသပြာနှင့် နှီးဆော်စာပေးကြပေလိမ့်မည်။

ဆောင်းပါးများမှာလည်း ငွေရလမ်းများလည်း မဟုတ်။ အထက်ဖော်ပြသည်အတိုင်း ဖတ်ကောင်းပြီး အကျိုးများသော ဆောင်းပါးများ၊ အကြံပေးညာဏ်ပေး ဆောင်းပါးများ၊ ကျေးရွာအုပ်

ချုပ်ရေး၊ မြှေနီးပါယ်၊ ဒီစကြိတ်ကောင်စီ စသည်တို့နှင့်ဆိုင်သော ဆောင်းပါးများမှာ နာမည်ရဖို့သာဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြည်၌ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝဲဗျာ၊ လွန်စွာ နည်းပါး၏။ နည်းပါးခြင်းကြောင့် အပြိုင်လည်းနည်းပါးလေသည်။ အပြိုင်နည်းခြင်းဖြင့် ထင်ရာလုပ်ခြင်းသည် ဆွေညာတကာတော်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာပြည်သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝဲဗျာ၊ ဂျာနယ် စသည်များမှာ အများအားဖြင့် ထင်သလိုလုပ်၍ နေကြသောအလုပ် များ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဝဲဗျာများမှာ နည်းစနစ်ကျေနွာရေးသော ဝဲဗျာလွန်စွာနည်း သည်မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ဝဲဗျာရေးဆရာနည်းပါးခြင်းနှင့် ဝဲဗျာအထွက်နည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ တော်ရုံမျှကောင်းလျင် ဝဲဗျာ များစွာမဖတ်ဖူးသောသူတို့၏စိတ်မှာ အများကြီးကောင်း၍ နေသော ကြောင့် ထိုအလုပ်မှာ စနစ်ကျေဖို့ များစွာအရေးမကြီးဟု သဘောထား ပေါ့ပေါ့ဆဆ ရေးကြလေသည်။

အယ်ဒီတာ

သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ၌ပါရှိသော contribution ၏။ သွင်းစာများနှင့်ပတ်သက်ရှု၍ အယ်ဒီတာအချို့သည် သဘော သွောက်ထွောက်မကြည့်။ သင့်မတင့် လျော်မလျော်ကို များစွာမစဉ်းစား။ စာများများရေးသူတို့၏သွင်းစာများကို အမှတ်မဲ့ထည့်တပ်ကြသော ကြောင့် အခါအခါ အစိုးရှုပဒေစက်ကွင်းသို့ ကျရောက်ကြလေ သည်။

ဥပဒေစက်ကွင်းနှင့်မဆိုင်ဘဲ အကျိုးမရှိသောစာတွေလည်း များစွာပါရှိကြလေသည်။ ငင်းစာများမှာ ဖတ်ရှု၍လည်း အနှစ်သာရ မရှိ၊ အသိပညာကိုလည်း မတိုးစေရုံမက အသိညာဏ်ပွင့်တော့မည့် ဆဲရှိသူတို့၏ ညာဏ်မျက်စိကို သဲပက်ကာ ပိတ်ဆိုသည်နှင့်တူသော စာမျိုးတွေလည်း ရှိကြလေ၏။

အယ်ဒီတာများမှာ အဘယ်ပညာကိုမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် တတ်ဖို့မလို။ စာရေးလွန်စွာကောင်းဖို့လည်း တာဝန်မရှိ။ သင့်မသင့် ကို ဝေဖန်တတ်၍ တစ်မှဟုတ်ဆုံးဖြတ်တတ်သော ထိုးထွင်းညာဏ်ကို အသုံးပြတ်တို့နှင့် ခေတ်ကာလပညာတတ်ဖို့သာလိုလေသည်။ ယခု ကာလ၌ ယခုပညာကိုမတတ်က အယ်ဒီတာကောင်းမဖြစ်နိုင်ဟု ပုံသေမှတ်ရမည်။

အယ်ဒီတာများ၏ တာဝန်သည် တိုင်းပြည်၏ညာဏ်မျက်စိကို တိုးတက်ပွင့်လင်းစေဖို့ဖြစ်ရာ အမောင်ကို တိုးတက်စေသောစာများ ကို သတိနှင့်ရှောင်ကြည့်ကာ ဆိုင်ရာခြင်းတောင်းသို့သာ ဂွဲအပ်ဖို့ ရှိလေသည်။

သို့သော်လည်း အခါခပ်သိမ်း အဘယ်ကအမှန်၊ အဘယ်က အမှားဟု လွယ်ကူစွာဆုံးဖြတ်၍မရသော သိမ်မွေ့သောအကြောင်း အရာများရှိတတ်သည်ကားမှန်၏။ ထိုအချက်များကို controversial ဟုခေါ်ဆို၏။ သို့သော်လည်း အများအားဖြင့် မြန်မာသတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းများ၌ အငြင်းအခုံဖြစ်သောအကြောင်းအရာများစွာတို့မှ လောက် သိမ်မွေ့နက်နဲ့ ခက်ခဲ့သည်မဟုတ်။ တိုးတက်သောခေတ် ကာလ ညာဏ်အတော်အတန်ရှိသော အယ်ဒီတာမှန်က လွယ်ကူစွာ ဝေဖန်နိုင်သောအကြောင်းအရာများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ အချုပ်မှာ ရှေးမြန်မာစာပေကျမ်းက်နိုင်ကို အထူးကျမ်းကျင်၍

ပညာရှိအခေါ်ခံသူများပင်ဖြစ်စေကာမူ ယခုခေတ်သမယနှင့်ဆိုင်သမျှ
ကို ရှုတ်ချမှန်းထား၊ မလိုလားသော တစ်ဖက်စီးနှင့်စိတ်ရှာက် မှန်ရာ
ကို ရောက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ယခုကာလပညာများကိုပင် ကြီး
ကျယ်စွာမသင်ရစေကာမူ ရှေးပညာရှိတစ်ယောက်သည် ရှိုးသောစိတ်
နှင့်အမှန်ကိုမြင်အောင် စဉ်းစား၍ရေးချေက မှန်ရာကို ရောက်နိုင်လေ
သည်။ ရှိုးသားသောစိတ်ရှိသည်၊ မရှိသည်။ ငါတို့ရှေးဟူသမျှ
အကောင်း၊ ယခုနောက်ပေါ်ဟူသမျှ ရွှေကြာပင်၊ အလကားဟူသော
စိတ်များ၊ ထားသည် မထားသည်ကို စာကိုမြင်ရုံနှင့် သိနိုင်လေသည်။
ယခုခေတ်နှင့်ဆိုင်သောယူဆချက်တွေ အသုံးမကျဟု ဘိုးတော်ခေတ်
သားများက သဘောရကြချေက ငါးဘိုးတော်လက်ထက် လူများ၏
ယူဆချက်များကိုလည်း ဘိုးတော်လက်ထက်လူများက အသုံးမကျဟု
ရှုတ်ချေကြမည်ကား ဓမ္မတာဖြစ်လေသည်။

“သည်မင်း၊ သည်စိုး၊ သည်သူခိုးနှင့် သည်မိုး၊ သည်လေ၊
သည်လူတွေနှင့်” ဟူသောစကားသည် ယခုမှပေါ်လာသောစကား
မဟုတ်ပေ။ ရှေးကလည်း မျက်မှားက်ခေတ်ကို အပြစ်ဆုံးကြမြဲဖြစ်
လေသည်။

ထုံးစံအားဖြင့် သေချာလေးနက်စွာ စဉ်းစားလေ့မရှိသော
အများဆုံးသောသူတို့သည် အဘယ်ခေတ်မှုမဆို၊ မိမိတို့၏ ခေတ်ကို
ပုံတ်ခေတ်၍ လွန်ပြီးသော အဘိုး၊ အဘွားခေတ်၏ ယူဆချက်များကိုမှ
ကောင်းသည်၊ မှန်သည်ဟု စွဲမှတ်ကြလေသည်။

လူသည် စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်သော သတ္တုဝါဖြစ်သည်ကား မှန်
၏။ သို့သော်လည်း အများအားဖြင့် သမာသမတ်မရှိတတ်ကြ။ မိမိ
တို့၏စိတ်အလိုဘက်ကိုဆွဲ၍ ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချုတ်လေ
ရာ စာမေးပွဲပုံစံအဖြေမျိုးမှာသာ စဉ်းစားညာ၏အရှိုးခံကို သုံးတတ်

လေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဂျုမျိုးသည် မိမိဘာသာမှန်သည်ဟု မိမိ
ဘာသာဘက်ကိုဆွဲ၍ စဉ်းစား၏။ မဟာမေဒင်လည်း ထို့အတူ၊ ခရစ်
ယာန်လည်း ထို့အတူဖြစ်၏။ ရှေးခေတ်ကိုကြိုက်သောသူ၊ ယခုခေတ်
၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသင့်သလောက် မကျော်ကြားသော ရှေးခေတ်
ပညာရှိသည် မိမိ၏အကြိုက် ရှေးခေတ်ကိုဆွဲ၍ စဉ်းစားတတ်၏။
ရှေးပညာကိုမတတ်၊ ယခုခေတ်တစ်ဖက်သာ တတ်သောသူတို့လည်း
ယခုခေတ်ဘက်ကိုဆွဲ၍ စဉ်းစားတတ်ကြ၏။ ဤသို့ဖြစ်တတ်ခြင်း
ဓမ္မတာသဘောသွားကိုသိသဖြင့် သတိထားကာ မိမိ၏စိတ်ကို သမာ
သမတ်ထားမှသာမှန်ရာကို ရောက်နိုင်ပေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် သမာ
သမတ်စိတ်ကိုမထားကြောင်း၊ ကိုယ်တိုင်လွယ်ကူစွာ မသိတတ်ကြ
ပေ။ မိမိကိုယ်ကိုလှည့်စားကာ အကြိုက်ဘက်ကိုလိုက်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း
ကို ဆိုင်ကိုလိုဂျိုစကားအရ Rationalization ဟုခေါ်၏။ ရှိုးရှိုး
စဉ်းစားခြင်းကို Reasoning ဟုခေါ်လေသည်။ အများအားဖြင့်
ပထမနည်းကို လိုက်တတ်ကြလေသည်။ နိုင်ငံရှေးပါတီများ၊ ပါတီ
သတင်းစာခေါင်းကြီးရေးသမားများသည် မိမိကိုယ်ကိုလှည့်စားသော
ဆင်ခြင်နည်းမြှု လွန်စွာကျမ်းကျင်သဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့၏
အလိမ်းညာ၏ကို ယုံကြည်ကြသဖြင့် နောက်ပါများကို ဆွဲကြလေ
သည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ပညာတတ်တိုင်း မှန်ရာကိုရောက်အောင် မစဉ်း
စားတတ်၊ စဉ်းစားယူဆပုံများမှာလည်း အလေ့အကျင့်၊ အစဉ်အလား၊
အလိုတော်ရိစိတ် စသည်များသည် လူ၏စဉ်းစားညာ၏ကို နားကြီး
တပ်ကာ နားကဲ့သို့နိုင်းကြသဖြင့် စဉ်းစားညာ၏မှာ လွတ်လပ်ခွင့်မရှု။
မှန်ရာကိုရောက်အောင်မသွားနိုင်ဘဲ ရှို့တတ်လေရာ ယထာဘူတတ်ကို
ရောက်စိမ့်သောင့်၊ လူ၏စိတ်၌ အရေးကြီးသောဖောက်ပြန်ပုံကို

သိအပ်ကြလေသည်။

အချို့စာရေးဆရာများ၏ထင်မြင်ချက်

မြန်မာမဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များ၏ ယခုခေတ်စားနေသောစာများ
သည် ဆုံးမစာ၊ နှီးဆောင်စာတွေ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဤစာမျိုးကို သူသူငါင် ရေးနေကြသည်ထောက်လျှင် ဤစာ
မျိုးကို ငါလည်း ရေးလျင်ဖြစ်တာပဲဟူသော အထင်အမြင်မျိုးသည်
များစွာသောစာဖတ်သူတို့၏စိတ်၌ ပေါ်၍နေကြာင်း သိနိုင်လေ
သည်။ သတင်းစာများ၏ ပါရှိသော ကြီးပွားအောင်မြင်ရေးခေါ်
အားပေးစာများမှာ လူတိုင်းရေးနိုင်သောစာများမဟုတ်ပေ။ လူတိုင်း
ရေးနိုင်လျှင် အပေါ်စား၊ အညွှေးစားစာတွေသာ ဖြစ်ရာ၏။ အယ်ဒီတာ
များစဉ်းစားဖို့အချက်တစ်ခုမှာ ဤကဲ့သို့သောစာမျိုးကို တစ်စုံတစ်
ယောက်ထံမှရသည့်အခါ ဤစာမျိုးကို ဖတ်သူတို့စိတ်၌ အဘယ်ပုံ
သဘောရမည်နည်း။ ဤစာမျိုးတော့ ငါလည်းရေးလျင်ဖြစ်မှာပဲဟူ
သောအထင်မျိုး လွယ်လွယ်ကူကူပေါ်ပေါက်စေမည့်စာဖြစ်ချက်
ငါ၏မဂ္ဂဇင်းသည် အပေါ်စား သူသူငါင်ရေးနိုင်သော တွေကရာ
စာတွေ၏ အစုအဝေးဖြစ်၍နေပေမည်လားဟူသောအချက်ကို ဆင်
ခြင်ရာ၏။ အချို့စာရေးသူများသည် မိမိတို့မှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့
အားပေးဖို့ရန် ကိုယ်ပိုင်အသိအလိမ္မာ၊ အကြံကောင်းညာကောင်း
မရှိ။ ပိဿာလည်းမရေးနိုင်။ နာမည်လိုချင်အားကြီးသောကြာင့်
မမေ့မပန်းဘဲရေးကြရာ မဂ္ဂဇင်းတစ်ခုက စာလိုနိုက်ကြံသာဖြင့် ထည့်
သွင်းလိုက်မိ၏။ အခြားအသစ်မဂ္ဂဇင်းအသစ်တစ်ခုပေါ်သောအခါ

ငင်းထံမှစာကိုရန်။ ထိုအခါ မဂ္ဂဇင်းပိုင်ရှင် သည်လူ ဟိုမဂ္ဂဇင်းမှာ
နာမည်ရပဲဟု မှတ်ထင်ကာ ငင်း၏စာကို ငင်း၏ရပ်ပုံနှင့်တကွထည့်
၏။ ထိုနည်းဖြင့် ငင်းလူမှာ နာမည်ရပြီး မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်ထင်၍
နေ၏။ နောက်ဆုံး၌ မည်သူမှာမျှအကျိုးမထင်။ ငင်းလူမှာ အတော်
အတန်နာမည်ရ၍ ငင်း၏စာတွေပါသော မဂ္ဂဇင်းမှာ အတန်ကြာ
သောအခါ အလကားရသော ငင်းစာများကဲ့သို့ အပေါ်စားမျိုးဖြစ်
တတ်လေသည်။

ပဓနဖြစ်လေရာ ထိုသဘောဉ်မှာ ဥရောပတိုင်းနည်းစနစ်များကို
အမိပြုရှုခြင်း အသုံးပြုရသော သဘောဉ်ဖြစ်ရကာ အကောင်းဆုံး
သော အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန်-ဂျပန် သတင်းစာများကို ဖတ်ရှုနည်း
မီနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များမှတစ်ပါး အခြားသူများကို ပင်တိုင်အယ်ဒီတာ
အဖြစ်နှင့်ခန့်ချက အောက်တန်းစားသတင်းစာအဖြစ်မှ တက်နိုင်ဖို့
မရှိပေ။

အများအားဖြင့် မြန်မာစာသက်သက် တတ်သူများသည်
သတင်းစာ၏ စကလေးအနည်းငယ်ရေးမိလျှင် အယ်ဒီတာဟု မိမိတို့
ကိုယ်ကို မှတ်ထင်တတ်ကြလေသည်။ အယ်ဒီတာဆိုသည်မှာ
အဘယ်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ကိုမသိကြပေ။ အယ်ဒီတာဆိုသည်မှာ
ထုတ်ပေးသူဟုအဓိပ္ပာယ်ရှိရာ အဘယ်စာမျိုးကို ထုတ်ပေးရမည်ဟု
သော စော့နိုင်သောဉ်၊ ပြည်သူ့ပြည်သား၏စိတ်ဓာတ်ကို သိသော
ဉ်၏၊ နိုင်းရေးအခြေအနေကိုသိသောဉ်၏၊ အဘယ်စာမျိုးကို
အဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ ရအောင်ယူရမည်ဟုသောဉ်၏၊ ဤလိုဉ်၏
မျိုးရှိဖို့လိုလေသည်။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စာတွေကိုထိုင်၍ ရေးရန်မလို
ပေ။

သို့သော်လည်း သတင်းစာ၏ ရေးထုံးရေးနည်းရှိလေသည်။
ဤအရာ၏ သတင်းစာတစ်စောင်နှင့်တစ်စောင် တူဖို့မလိုပေ။

အချို့သော မြန်မာသတင်းစာများမှာလည်း နိုင်းခြားအရေး
ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ အဘိဓမ္မာထက် နက်နဲ့ခက်ခဲသကဲ့သို့ ရေး
ကြသောကြောင့် ရုတ်တရက်ဖတ်၍နားမလည်နိုင်ပေ။

သို့ဖြစ်လေရာ သတင်းများရှင်းလင်းနားလည်အောင် ရေးတတ်
သော ပညာတဗောတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းများကို ထားရလေသည်။

ထိုလူများမှာ အင်္ဂလိပ်စာကိုလည်းကောင်း၊ ဥရောပဘာသာ

အောင်ပြုသူနှင့် အယ်ဒီတာ

သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းအလုပ်သည် စီးပွားရေး၊ နိုင်းရေးအမျိုးသား
ကြီးပွားတိုးတက်ရေး အလုပ်ကြီးတစ်အဖြစ်သောကြောင့် ဤအလုပ်ကို
နေရာတကျမလုပ်နိုင်သော လူမျိုးအဆင့်အတန်း၌
လွန်စွာအောက်ကျဖို့သာရှိလေသည်။

သို့သော်လည်း အထက်ဖော်ပြရပါအချက်များမှာ မြန်မာပြည်
၏ဖြစ်ပျက်၍နေသောအခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်များ
သာဖြစ်သဖြင့် သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းအလုပ်နည်းစနစ်အကြောင်းနှင့်
လုံးလုံးလျားလျားမသက်ဆိုင်သေးပေ။ အကျယ်ကိုပြရမည်ဆိုလျှင်
ကျမ်းကြီးတစ်စောင်ဖြစ်ဖို့ရှိသောကြောင့် ဤပညာကို အင်္ဂလိပ်
ဘာသာဖြင့်တတ်နိုင်သော စော်ကာလပညာတတ်များကိုသာ တိုက်
ထိုင်အယ်ဒီတာအဖြစ်နှင့် ထားအပ်လေသည်။ သို့မဟုတ်ချက
တစ်မှုးတန်းကြောင့် တစ်ရာတန်ပျက်သည့်စကားမျိုးအတိုင်း ဖြစ်တတ်
လေသည်။

သတင်းစာအလုပ်မှာ အတတ်ပညာတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း
စည်းမျဉ်းပုံသေမရှိသဖြင့် သင်ခန်းစာဟူ၍မရှိပေ။ သဘောဉ်၏သာ

စကားသုံးလေးမျိုးကိုသော်လည်း ကောင်းစွာနားလည်၍ မိမိနားလည်
သော အကြောင်းအရာကို မြန်မာဘာသာစကားဖြင့် ပီသ ပြတ်သား
လွယ်ကူစွာရေးနိုင်သူများ ဖြစ်ရလေသည်။

အယ်ဒီတာဆုံး

အယ်ဒီတာချုပ်လုပ်သူ သွင်းစာများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသူများမှာ
အရာရှု၏ အတော်အတန်နားလည်၍ သင့်မသင့် လျှော်မလျှော်ကို
သိတတ်သော်လည်း ရှိနှိမ်လိုလေသည်။

အဘယ်သတင်းသည် တိုင်းပြည် အတွက် အကျိုးရှိမည်၊
အဘယ်သတင်းသည်ကား အကျိုးမရှိ။ အဘယ်သတင်းကို တိုင်း
ပြည်ကကြိုက်သော်လည်း အဘယ်လောက်သာ အကျိုးရှိမည်၊ အကျိုး
ရှိသော်လည်း အကျိုးမယူတ်ဘဲ စောင်ရေတိုးနိုင်သောသတင်း ဖြစ်
သည်။ အစိုးရွှေပအေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်၊ မဆန့်ကျင်သည်။ သတင်း
စာ၏ဂုဏ်ကို ထိခိုက်မည့်စာဖြစ်လေသလား စသည့်အကြောင်းအရာ
များကို ဝေဖန်တတ်သောအသိညွှန်လိုလေသည်။

အပြင်းအခုံ အပြန်အလှန်ရေးရာ၌ အဘယ်မွှေ့လောက်သာ ရေး
သူများကို အခွင့်ပေးဖို့ကောင်းသည်။ အဘယ်စကားများကို ပြုပြင်
ပြောင်းလဲဖျက်သင့်သည်ဟုသောအကြောင်းများကိုလည်း သိရလေ
သည်။

သို့သော်လည်း လာသမွှေဆောင်းပါးများကို အယ်ဒီတာသည်

အကုန်အစင်ဖတ်နိုင်မည်လားဟု မေးရန်ရှိ၏။

ဖတ်ရမည် အစကအဆုံးတိုင်အောင် ဖတ်ဖို့ကား မလိုပေ။ အယ်ဒီတာသည် တောတောင်၌ ရတနာများကို ရှာသောသူအလား စာကောင်းစာမွန် ဝတ္ထုကောင်း စသည်များကို ရှာရလေရာ ပို့စာဟူ သမျှကို ဖတ်ရလေသည်။ မဖတ်ဘဲထားချေက အဘယ်စာကောင်း သည်၊ မကောင်းသည်ကို သိမည်မဟုတ်သည်ပြင် ချီးမြှင့်ထိက်သူကို ချီးမြှင့်ရန်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လေးစားကရမပြု ပေါ့လျော့ရာ ကျပေ လိမ့်မည်။

အစမှအဆုံးတိုင် စာဟူသမျှကို ဖတ်ဖို့မလို၊ စာကိုဖတ်ရာ၌ မိမိကိုယ်တိုင် စိတ်ဝင်စားလောက်အောင် ကောင်းချေက မဖတ်ပါနှင့် ဟု ပြောသော်လည်း ရမည်မဟုတ်ပေ။ စာတို့သည် ရှည်သည်မှာ ပဓာနမဟုတ်။ ကောင်းလျှင် ရှည်လေ ဖတ်သူများ နှစ်သက်သော ကျလေဖြစ်လေသည်။ မကောင်းဘဲ ရှည်၍နေလျှင်ကား အကျိုးမဲ့ဖြစ် လေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ဆောင်းပါးများကိုဖတ်ရာ၌ အချိုးအစားမကျ နည်းလမ်းမမှန် တရားလမ်းမဖြောင့် သဘောသဘာဝမပါ။ အရသာ လည်းမရှိ။ ရေးသူ၏စိတ်နေသဘောထားပုံလည်း မကောင်း။ ဤ အချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ တစ်နေရာရာမှာ တွေ့ရသည်အပါ ဆက်၍ဖတ်လျှင် အကျိုးရှိမည်၊ မရှိမည်။ အနည်းငယ် ပြပြင်လျှင်ရမည် မရမည်ဟူသောအကြောင်းကို လျှင်မြန်စွာသိဖို့လို လေသည်။

သို့သိရသောအပါ ကုလားထိုင်နေား၌ တောင်းအသင့်ရှိသည် ကို သတိရလိမ့်မည်။

အယ်ဒီတာအခန်းကို သူသူငါင် လွယ်ကူစွာဝင်ရောက်နိုင်ခွင့်

မရှိအပ်ပေ။

သတ်းစာများမှာ အယ်ဒီတာ မည်သူမည်ဝါက ထုတ်နေသည်ဟူသောအသိသည် ဖတ်သူတို့၏စိတ်၌ မပေါ်ကောင်းပေ။ သတ်းစာရွက်များက ပြောနေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အကောင်း အထည်မရှိသော သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်၊ ညာဏ်တော်ကြီး တစ်ပါးကပြောနေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မှတ်ထင်ရအောင် စီမံရုံးလေသည်။

ငှုံးပြင် အယ်ဒီတာမှာ ထင်မြှင်ချက်အရာ၌ ခုံသမာဓိဖြစ်လေရာ အယ်ဒီတာ၏ကုလားထိုင်၌ ထိုင်၍နေစဉ် တစ်စုံတစ်ယောက် ဝင်ရောက်ကာ ပေါ့ပေါ့ဆဲ စာတွေကိုထည့်ရအောင် ထင်မြှင်ချက်အရာ၌ ငှုံးပြင်းသွေးဆောင်ခြင်းမပြန်ဖြင့်အောင် ကာကွယ်စွာငွောက်ရုံးလေသည်။

ငှုံးပြင် မြန်မာသတ်းစာများ၌ အယ်ဒီတာများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းကြီးကို ရေးလျှော့ရှိ၏။

ခေါင်းကြီးဆိုသည်မှာ အရေးကြီးသော ပေါ်ပင်အကြောင်းအရာများကို ရေးရလေရာ ငှုံးအကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ သိစရာအကျိုးအကြောင်းဟူသမျှကို သိအောင် ကျိုးစားရသောအလုပ်သည် သေးငယ်သောအလုပ်မဟုတ်။ စာကို များစွာဖတ်ရလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ အလုပ်များသောအယ်ဒီတာမှာ ခေါင်းကြီးကို ရေးချက်မှားတတ်သောကြောင့် ပညာအရည်အချင်းကောင်းစွာပြည့်စုံမှည့်ဝင်းလျက် ခေါ်ကာလဆိုင်ရာ လောက်ရေးရာအကျိုးအကြောင်းအဖြစ်အပျက်များကို တတ်သိနားလည်လျက် အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်များကို အသုံးပြုရလေသည်။

သို့ပင် အသုံးပြုစေကာမူ တစ်ခါတစ်ရုံးငှုံးပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသော်

မှ မရေးအပ်သည့်ခေါင်းကြီးမျိုးလည်း ရှိနိုင်လေသည်။

ဥပမာ။ ။ စပါးဆန်အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍နေသော အချိန် အခါး၌ ထိအလုပ်များအကြောင်းကို ကောင်းစွာနားလည်းသူတစ်ဦး ဦးကို ဖေးမြန်းစုစမ်း၍သော်လည်းကောင်း ရေးရ၏၊ သို့မဟုတ် အရေးနိုင်းပြီး စာချောအောင်ပြပြင်၍ထည့်ရ၏။ အချို့လည်း ဤလို စာမျိုးကို ဝယ်၍ယူရလေသည်။

သတင်းစာမဂ္ဂဇင်းပိုင်ရှင်များသည် ရည်ရွယ်ချက်သဘောထား ပုံ၊ အဘယ်ပါတီ ဘယ်ဝါဒမျိုးထားရှိပုံတို့ကို အယ်ဒီတာအား ပြောပြ ပြီး ဝင်စွက်ပြောဆိုခြင်းမပြုဘဲ လွှတ်စွာနေရာ၏။ သို့သော်လည်း မြန်မာသတင်းစာများမှာ တို့မျှလောက် မကြီးကျယ်သဖြင့် ကိုယ်တိုင် သတင်းစာအလုပ်ကို တတ်သိဖို့ရန်မခက်လှပေ။ ကိုယ်တိုင်လုံးလုံးမျှ နားမလည်သောအလုပ်ကိုလည်း ငွေထုတ်၍လုပ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။

ဝေါးမြော်မြော်

နာမည်မရသေးသောသူသည် ဝေါးရှေ့ကြီးကိုရေးလျှင် နာမည် ရဖို့ခက်၏။ ငှါး၏ ရည်လျားသောဝေါးများကို မည်သူမျှ အချိန်ကုန် ခံ၍ ဖတ်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ တို့နိုင်သမျှ တို့သောဝေါးက လေးများကို စျေးရေးရ၏။ ထိုအခါ အယ်ဒီတာများမှာ အားလပ် သည့်အခါ ဖတ်ကြလိမ့်မည်။ ဂျာနယ်စာများဖြင့် နာမည်အတော် အတန်ရပြီးသူများအတွက်ကား သာ၍လွယ်လေသည်။ သို့သော် လည်း ပင်ကိုဉာဏ်မရှိက အဘယ်မျှပင်နည်းလမ်းပြသော်လည်း မဖြစ် နိုင်။ သင်၍လည်းမတတ်။ ဘီအော်၊ အမော်အား ပထမကျော်အောင်ဖို့ လွယ်၏။ ဝေါးရေးဆရာကောင်းဖြစ်ဖို့ကားမလွယ်။

ဤနည်းလမ်းများကား ပင်ကိုဉာဏ်ရှိလျက် စနစ်ကိုမသိသော ကြောင့် နောင့်နေ့ကြိုးကြန်ကြော် နေသူများအတွက်ဖြစ်၏။ ပင်ကိုဉာဏ် မရှိသူတို့ကား အဘယ်မျှလောက်ပင် ပညာတတ်စေကာမူ မဖြစ်နိုင် ပေ။ မည်သူပြ၍မျှလည်း တတ်မည်မဟုတ်ပေ။

မြန်မာစာတတ်ပုရှိလ်ကြီးတစ်ယောက်က ယခုကာလဝေါးမျိုး ကို တစ်နေ့ ၁၀ ပုဒ်ပြီးအောင် ရေးနိုင်သည်ဟုပြောမှုး၏။ ကမ္မာပေါ်

၌ အကျော်ဆုံးဝတ္ထုရေးဆရာတိုးများသော်မှ တစ်နေ့လျှင် ဝတ္ထုအတိ
ကလေးတစ်ပုဒ်ပြီးနို့ခက်လေ၏။ ဆယ်ပုဒ်ပြီးလျှင် ဝတ္ထုမဟုတ်တန်
ရာ။ မဟုတ်တန်းတရားတွေသာ ဖြစ်ဖို့ရှိလေသည်။

ဤစကားမျိုးကိုဆိုသော မြန်မာပညာရှိသည် မိမိ၏အတိကို
ဖော်ပြသည်ဖြစ်သော တော်ကိုတဲ့သာ ဖြစ်ရာ၏။ မြတ်စွာဘုရားသော်
မှ အတ်တော်များနှင့် လူသတ္တဝါများကို သင်ပြတော်မူခဲ့လေသည်။
ယခုအခါး၍လည်းကောင်း၊ ရှေးခါး၍လည်းကောင်း ကမ္မာလုံးကျော်
ကြားသူများသည် အတ်ဝတ္ထုပုံပြင်ဆရာများဖြစ်ကြလေသည်။

ဝတ္ထုသည် လူ၏စိတ်ကို နားလည်သူတို့၏အလုပ်ဖြစ်၏။
စိတ်ပညာတတ်ရမည်မဆိုလို့။ အချို့သောသူများမှာ အလိုလိုသိကြ
လေသည်။

မိမိရေးသောဝတ္ထု၌ ပါသောအတ်ကောင်တို့သည် သဘာဝတူ
ဖို့လို၏။ ဖတ်သူများ၏စိတ်ကို အဘယ်ပုံဆွဲရမည်ဟူ၍လည်း သိဖို့
အရေးကြီးလေသည်။

သတင်းစာတစ်မျက်နှာနှင့် အတ်ကွက်လယ်အောင် ရေးတတ်
ခြင်းသည် လွယ်သောအလုပ်မဟုတ်။ အရေးမကြီး။ ဖတ်သူ၏ညောင်း
ဖြင့် သိလောက်သောအချက်များကို မြှုပ်၍ ဖတ်သူတို့၏စိတ်ကို နှိုး
ကြစေသော အရေးကြီးသောအချက်များကိုသာ ရေးဖို့လို့လေသည်။

ဝတ္ထု၌ အစသည် လွန်စွာအရေးကြီး၏။ မိုးကိုချဲ့၊ နေကိုချဲ့၊
လေပြေကိုချဲ့ကာ အကြောင်းမှုအရမ်းမရေးရပေး။ ဖတ်သူ၏စိတ်ကို
နှိုးဆွဲစေသောနည်းဖြင့် စရေလေသည်။

“ဦးကျော်သည် စားပွဲပေါ်ရှိ စာရင်းစာအုပ်ကို ပိတ်ပြီး ကုလား
ထိုင်မှထ၍ ဆေးပြင်းလိပ်ကိုမိုးခြစ်၍ ညီပြီး မျက်နှာကိုရှုံးကာ
ရင်ဘတ်ကို ညာဘက်လက်နှင့် အုပ်လိုက်၏။ ထို့နောက် လဲကျော်

သွားလေ၏”

ဤသို့စလိုက်သောအခါ ဖတ်သူ၏စိတ်သည် နှီးကြုံ၏။
ရှေးကိုဆက်၍မဖတ်ဘဲ မနေနိုင်တော့ပေး။

အိမ်အတွင်းမှ ဒင်ဒင်ဒင်ဒင်ဟု နာရီသံသည် အိမ်ကြီး၏
အတွင်းမှ ထွက်ပေါ်လာ၏။ မြန်မာဦးစွန်းကုမ္ပဏီ သူမြေးဦးမြတ်
ကျော်သည် မှည့်ဝင်းခန်းညားသော ရွှေကြီးနှင့် ရွှေနာရီကို နာရီအိတ်
မှထုတ်ကာကြည့်၏။ စာရင်းစာအုပ်ကိုပိတ်ပြီး ကုလားထိုင်ကို
နောက်သို့တွန်းဆုတ်၍ထုတ်၏။ တဖည်းဖည်းအားယဉ်ထပြီးနောက်
စားပွဲပေါ်ရှိ ရွှေကလစ်နှင့် ဖောင်တိန်ပင်ယူ၍ အကျိုးနာရီအိတ်မှာ
ထိုးညုပ်ပြီးနောက် လျင်မြန်စွာ ရင်ဘတ်ကို ညာလက်နှင့်အုပ်လျှက်
မျက်နှာကိုရှုံးကာ လဲကျော်သွားလေ၏။

ပထမအလိုက်ကို ဖတ်ပြီးနောက် ဖတ်သူ၏စိတ်မှာ ရှေးကို
ဆက်ရန် ထက်သန်၍နေ၏။ ခုတီယစာပိုဒ်ကိုဖတ်ရာ၌ ရှည်လျား
သဖြင့် စာပိုဒ်အဆုံးမှာ အေး၍သွား၏။ သို့ဖြစ်၍ ရေးချို့ပြီးမှပဲ
ဖတ်ပါတော့မယ်လေဟု အောက်မေ့ကာ စာအုပ်ကို လက်မှလွှတ်၍
ချုတ်လေသည်။

ဝတ္ထုအစ အကျိုးမှုသွာ်ယို့ကိုခြင်းသည် ဖတ်သူ၏စိတ်ကို
မောဇ်၍ ညည်းငွေ့စေ၏။

တကယ်လောကအဖြစ်အပျက်၌ မောင်တင်က မယ်ခင်အား
နင် ငါးကို ကြိုက်မလားဟုမေး၍ မဖြစ်ပေး။ ဝတ္ထု၌ကား စာဖတ်သူ၏
စိတ်ကို နည်းမျိုးဖြင့် နှိုးရ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ ဝတ္ထု၌ အရေးမကြီးသော
အချိုးများမှာ သရုပ်တူအောင် အမြေစွဲစပ်သောချာ၍ နေဖို့မလို့။ ဖတ်သူ
၏စိတ်ကိုနှိုးသောနည်းက ပိုမို၍အရေးကြီးလေသည်။

ဖတ်သူများ၏စိတ်ကိုလည်းမနှိုး။ ဖတ်သူများ မိမိတို့ဘာသာ

သိနိုင်သော အကြောင်းအရာများကို ဦးစွဲဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေး
ခြင်းသည် စာကြောင်းများသလောက် ဦးစွဲဖွယ်ဖြစ်စေ၏။

ညည်းယောကျား ပုဂ္ဂိုလ်ဖမ်းသွားပြီဟု တိုက်ရိုက်မပြောကြ
သော်လည်း ဝတ္ထုမှာ ထိုသို့တိုက်ရိုက်ပြောမှုဆွဲ၏။

အချို့စာရေးဆရာများမှာ စိတ်ကူးဘာက်မရှင်းသဖြင့် သွယ်
ရိုက်ရှည်လျားစွာ မိုးချိုး၊ လေချိုး၊ တိမ်ချိုး၊ တော့ချိုး အချည်းအနှံးတွေ
နှင့် စကြလေသည်။ ငါးတို့သည် စွဲတိမိုး၍ နာမည်ရသောစနစ် မသိ
သော ဝတ္ထုရေးဆရာတို့၏နည်းကို ဘုမသိ ဘမသိ အုတ္ထိခိုးကြသူ
များ ဖြစ်ကြလေသည်။ မြန်မာပြည်၌ အပေါ်စားပုန်ပိရောင်းချသူများ
ရှိရာ ငါးတို့လည်း စာရေးဆရာတစ်ယောက်ယောက်ကို နာမည်ရ^၁
အောင် လုပ်ပေးနိုင်၏။ စာရေးဆရာတော်၏မဟုတ်။ အကောင်း
အဆိုးမသိသော စာဖတ်သူများနှင့် အချောင်းပုန်ပိတုတ်ဝေသူများ
ကြောင့် နာမည်ရကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

စကားနှင့်အစချို့သောနည်းလည်း စိတ်ကိုဆွဲစေနိုင်လေသည်။
သို့သော်လည်း ယခုကားလမှာ စကားနှင့်စခြင်းသည် နှေးသဖြင့်
များစွာမလိုလားကြပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ စကားနှင့်စသား တစ်လျှည့်စီ
ခင်း၍စတတ်ကြ၏။

“ငါတို့ အခု ညားပြီးပြီ၊ အဲဒါကခက်တယ်”

“ဘာပြောတယ်၊ ညားပြီးပလား”

မောင်လှသည် စကားပြန်၍မပြောဘဲ ပက်လက်ကုလားထိုင်း
ထိုင်လိုက်လေ၏။

အသွင်အားဖြင့် မောင်ခင်ပြောသောစကားများကို သဘောကျု
ဟန်မရှိသော်လည်း သည်းခံသောအမှုအရာနှင့် နားထောင်ဟန်ရှိ၏။
သို့သော်လည်း မောင်ခင်၏အမေးစကားကို ကြေားသောအခါ ဒေါ်ထ

၌။လာသဖြင့်

“ညားပြီး ဘာဖြစ်သလဲ” ဟု ပြောလိုက်လေ၏။
တစ်ခါတစ်ရုံ စကားတစ်လုံးကိုပြောခြင်းဖြင့် စ၏။ ထိုနောက်
မှ အကြောင်းအချိတ်အဆက်ကို စာသားနှင့် ရှင်းလင်းတတ်၏။ ဤ
နည်းလည်း တစ်နည်းကောင်းပင်။

“ကျွန်တော်တော့ ခွကျပြီ။ စာရင်းမှာ ငွေတစ်ထောင်လျှော့နော
တယ်” ဟု အမျိုးသားဘဏ်မန်နေဂျာမောင်မြေက ဦးခအား ပြော၏။
ထိုအခါ၌ နှစ်ယောက်စလုံးတိုက်ရှေ့တွင် တိုက်က စိကာအလာကို
စောင့်၍နေကြလေ၏။

မောင်မြေသည် ဤလျှို့ဝှက်သောအကြောင်းကို မည်သူအားမျှ
မပြောဘဲ မျိုးသိပ်ခဲ့သည်မှာ ခြောက်လကြာခဲ့ပြီးမှ ထိုနောက်နေ့၌
ဆက်လက်၍ လျှို့ဝှက်ခြင်းငြားမစွမ်းနိုင်တော့သည်ဖြစ်ရကား
မတတ်သာ၍ ပြောလိုက်ရခြင်းဖြစ်လေ၏။

ဦးခသည် အုံအားသင့်လျှက် စကားမပြောနိုင်ဘဲ မောင်မြေ၏
မျက်နှာကို ကြည့်၍နေလေ၏။ ထိုအခိုက် ငါး၏ သမီးကလေး ကား
တစ်စင်းနှင့်ရောက်၍လာလေ၏။

“သို့... ကိုမြဲ ကျွန်မက ဖေဖေတစ်ယောက်တည်းမှတ်လို့၊
တွေ့ရတာ ကျွန်မ အများကြီးဝမ်းသာတယ်။ မာပါရဲ့နော်...”

ဤအစဉ်ပြောသော မောင်မြေ၏စကားသည် ဖတ်သူ၏စိတ်ကို
နှိုးကြားစေလေ၍ သိချင်အောင် ဖန်တီးလိုက်၏။ လမ်းပြခြင်းအလုပ်
မှာ စကားများစွာ သုံးဖို့မလိုပေ။

သို့သော်လည်း ဤစနည်းမျိုး၌ အတိတ်ကို ပြန်၍ဖော်ရသော
အလုပ်များမှကောင်း၏။ မောင်မြေနှင့် ဦးခင် သမီး ညာနေချမ်းကို
တော်ကြီး၌ မြေက်ခင်းပေါ်မှာထိုင်၍ ချစ်တင်းစကားပြောဆို ကျိုစယ်

၍နေသည့်အကြောင်းကို အကျယ်တဝံ့ပြန်၍ပြောခြင်းမပြရပေ။ အတိတ်အဖြစ်အပျက်များကို စကားအနည်းငယ်နှင့် ရေလယ်အောင် ပြနိုင်ဖို့ရှိမှသာ ဤနည်းမျိုးကို အသုံးပြုရလေသည်။ ထိကဲ့သို့စပြီး မှ အတိတ်ကိုဆောင်ကာ လေပြေလေည်းရန်သင်းသည် ဖြိုင်တွင် ကွင်းစ လရောင်ခသည့် ကြည်နှုန်းဖွယ်ကောင်းလှသော ညျဉ်အခါ ရာသီမေခုန်... စသည်ဖြင့် ပြန်လှန်ကာ အကျယ်ကြီး ချီး၍မဖြစ်ပေ။

ထိကဲ့သို့ချစ်ပြီးအစ အတ္ထပ္ပတ္ထိကို ဖော်ပြခြင်းသည် ကြည်နှုန်းဖွယ်ကောင်းသော်လည်း အထက်နည်းအတိုင်း တွေ့ကိုခုလပ်မှစရာ၌ ပြန်ပြောင်းရေးခြယ်ခြင်းပြုချေက တရားလွန်ရာကျလိမ့်မည်။

မောင်အိုသည် စကားအခြေအတင်ပြောရာ၌ လျင်မြန်သော ညာက်ရှိ၏။ စကားပြောရာများ၌ နားထောင်သူများ တဝါးဝါရယ်ရ အိုဟု ရေးသားဖော်ပြရနှင့်မပြီး။ တကယ် မောင်အို စကားပြောသဖြင့် တဝါးဝါရယ်စရာဖြစ်သောအချက်အလက်များနှင့် ရယ်သူများ ပါရှိ စေရမည်။

ထိုအတူ ခင်ခင်လေးအလှမှာ မြို့ပေါ်တွင် ဖြိုင်ဘက်ကင်း၊ ကြယ်ရုံသည့်လမင်းဟု ရေးခြယ်ပြီး ပရိသတ်ထဲသို့ ခင်ခင်ကလေး ဝင်အလာမှာ ငှုံး၏ရည်းစားမှတစ်ပါး မည်သူမျှ ဂရမစိုက်ဘဲနေချေ က ရေးခြယ်သမျှသည် မဟုတ်မမှန်ဖြစ်ဖို့သာ ရှိလေသည်။

သို့သော်လည်း ဝေါ်အစွဲ ထိမျှလောက် စွဲစပ်သေချာဖို့ မလို ပေ။ အစမှာ အမှုလိုက် ရှုံးနေသည် အမှုကို သက်သေအထောက် အထားမရာဘဲ တရားသူကြီးသိအောင် အကြမ်းပြောလေ့ရှိသလို ဝေါ် အစွဲ အတိရုံး၍ ဖော်ပြခွင့်ရလေသည်။ နောင်ဝေါ်အထည်ကိုယ်ဖြစ် ၍လာသောအခါ့်ကား အလှကိုထောက်ခဲ့သောအဖြစ်အပျက်အခြေ အနေ၊ ဗာတ်ကွက်ကလေးတွေကို သွင်းရလေသည်။ မသွင်းလျှင်

ယုလ္လိုကင်းပေလိမ့်မည်။

ဝေါ်တိကိုရေးပြီးနောက် ပြန်၍ဖတ်ပြီး ပြပြင်ရမည်။ ပထမ ရေးရှုံး စာကြောင်းများကို ကြိကြီးထားရမည်။ သို့မှသာ ထပ်၍ ပြင်သောအခါ ရှင်းလင်းလုံးမည်။

ဝေါ်များမှာ အဆဲကောင်းက အလွမ်းအသော မစုံလင်ဘဲ လျက် စွဲနိုင်လေသည်။

ဆဲနည်းမှာ လျှို့ဝှက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှုံးအဘယ်လို စခန်းသွားမည်ကိုလည်းကောင်း၊ စာဖတ်သူတွေးခေါ်၍ မရအောင် လည်းကောင်း သိလို့သောစိတ်ကို နှီးခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဥပမာ- မိန့်မတစ်ယောက် ရေထဲခုန်ချု၍ သေရန်ကြံစည်ပုံကို ရေးရှုံး စာဖတ်သူစိတ်၌ သေမှာကိုစိုးအံ့ဌံး။ တကယ်သေလိမ့်မည်လားဟု တွေးခေါ်ပုပ်အောင် ရေးရမည်။

ဝေါ်မှာ အသေနှင့် ဗာတ်လမ်းသိမ်းမည်၊ အကွန်းနှင့် ဗာတ်လမ်းသိမ်းမည်ဟုသောအကြောင်းကို ဗာတ်လမ်းဖြင့် အတော်အတန်ရိပ်မိန်း၏။ များစွာသော့ဗာတ်တို့မှာ အကွဲ့ဗာတ်၊ သေ့ဗာတ်မဟုတ်။ အပေါင်းဗာတ်ဖြစ်ကြောင်းကို တင်ကြို၍သိ၏။ ဗာတ်လည်း သေတွေ့မလိုလို ကွဲရတေ့မလိုလို ဖြစ်အောင်ရေးသောအခါ ကွဲလျင် ဗာတ်ပျက်မည်။ စာရေးဆရာလည်း ဇန်နဝါရီမဟုတ်၊ အသေခိုင်းမည်မဟုတ်ဟု တွေးခေါ်လေမရှိ။ စိုးရိမ်လျက်ပင် နေတတ်လေသည်။ ဤကား ဆပ်စပင်းခေါ် အဆွဲဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ဗာတ်လိုက်မိန်းမပျိုးသည် ရေထဲဆင်း၍သေရန် ကမ်းထိပ်၍ပြင်၍နေ၏။ စာရေးဆရာ၏စိတ်ကူးမှာ မသေရ။ တင်းလေသမား လာ၍၍ကယ်ရမည်ဟု စီစဉ်၍ထား၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အောက်ပါအတိုင်းရေး၏။

အရှေ့ဘက် ကောင်းကင်မှ ရောင်နီတက်လာ၏။ မထင်ရှားသော သဏ္ဌာန်တစ်ခု ကမ်းထိပို့ ရပ်၍နေသည်ကို တံငါလျေတစ်စင်းသည် မနီးမဝေးမှုမြင်ရ၏။ ရောင်နီသည် မထင်ရှားသော သဏ္ဌာန်၏ လူပ်ရှားသောဆံပင်များကို ဈေးရောင်ဖြင့် ဆိုးလိုက်၏။ တစ်မိန့်ခန့်ကြာသောအခါ ရေထဲသို့ နိုင်ဟင်ထိုး၍ဆင်းလေ၏။

ဤကဲ့သို့ရေးလျှင် စွဲတော့မည်မဟုတ်ပေ။ အကြားမှကားတံငါလျေသမားများ လာ၍ကယ်တော့မည်ဟူသောအကြားကို စာဖတ်သူသိပြီးဖြစ်၏။ မသေနိုင်ဟူသောအသီသည် အစွဲစိတ်ကို လျော့စေ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ တံငါလျေအကြားကို ဖော်ပြခြင်းသည် ဗာတ်ကုက်၏အားအရှိန်ကို ပျက်စီးစေလေသည်။

ဘိုးမြစ်သည် ရွာသို့အပြန် သန်းခေါင်ကျော်အချိန်တွင် ရန်သူနှင့်တွေ့မည်ဟုမှတ်ထင်လျက် တထိတ်ထိတ်နေ၏။ စာဖတ်သူ၏စိတ်၌လည်း ရန်သူနှင့်တွေ့၍ သေမှာကိုစိုး၏။ ရန်သူနှင့်မတွေ့၊ မိတ်ဆွဲနှင့်တွေ့၊ အဘယ်ပုံရေးမည်နည်း။

ဘိုးမြစ်သည် လမ်းခုလပ်သို့ ရောက်သောအခါ မီးရထားဘူတာရုံ၏မှ သံချောင်းခေါက်သံနှင့် ဗာရားဘာဂျားဟိုး... ဟူသောကုလား၏အသံကိုကြားရ၏။ ထိုအသံ ပျောက်ကွယ်၍သွားသော အခါ “ဟော ဘိုးမြစ်၊ အောင်မယ် မင်း တွေ့မှတွေ့ပါတော့မလားလို့ အောက်မေ့မိတယ” ဟူသော ဘိုးသုတေသန၏အသံကို ကြားရသဖြင့် အားတက်၍သွားလေ၏။

ဤကဲ့သို့ရေးလျှင် ဗာတ်လျော့ဖို့တည်း။ အစွဲဓာတ်ရှိတော့မည်မဟုတ်။ မတ်မတ် မတ်မတ်နှင့်လာသောသူ၏ထိပို့ကို ဟုန်တိန်နှင့် ချလိုက်ရာ တုန်းကနဲ့လဲသလို ဗာတ်ဝေါ်လဲပြီးစေသောနည်းဖြစ်လေသည်။ အောက်ပါနည်းနှင့် ယဉ်ကြည့်လေ။

ဘိုးမြစ်သည် တထိတ်ထိတ်နှင့် လူည်းလမ်းတစ်လျှောက် လာခဲ့၏။ ပတ်ဝန်းကျင် လယ်ပြင်များမှာ ကိုင်စမ်း၍ရလောက်အောင် တူထဲသောမောင်တပ်ကြီးကိုသာ မြင်ရ၏။ ကောင်းကင်မှာလည်း ကြယ်များကိုမြင်ရ။ မိုးသားတွေ့ဖိုး၍နေ၏။ လေသံကိုလည်း မကြားရသဖြင့် လောကာတ်သည် အသေလို့ အိပ်မောကျ၍နေသည်နှင့်တူလေ၏။ ထိုနေရာသည်ကား ရွာနှစ်ရွာစပ်ကြား ကျွေားကျက်တော့ဖြတ်၍သွားသော မြေလမ်းကလေးနှင့် လူည်းလမ်းမှာ ဆက်လွှဲမန်းဖြစ်သောနေရာဖြစ်၏။ လူည်းလမ်းကိုလိုက်လျှင် ရွာကို မရောက်နိုင်။ ကျွေားကျက်မြေလမ်းမှာ ရွာကိုပို့သော ဖြတ်လမ်းကလေးဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ထိုတော့ကို ဖြတ်ရမည့်များစီတ်မချွော်ရာဖြစ်သည်ကား အခြားကြားနှင့်မဟုတ်။ ရန်သူတော်များအတွက် ထိုတော့သည် အချက်ကောင်းသောတော့ဖြစ်၍နေလေ၏။

ထိုနည်းဖြင့် အခြေအနေကို ဖတ်သူစိတ်ဝင်စားအောင် ရေးခြယ်ရ၏။ ထိုနောက် ဆက်ကာ

အရှေ့ဘက်ကိုကြည့်လိုက်သောအခါ မီးရထားဘူတာရုံ၏မှုမိန်သေးသိမ်းညီးငယ်သော မီးနီကလေးကို အဝေးမှုမြင်ရ၏။ ထိုမီးသည် တစ်ကိုယ်တည်း ခရီးသွားသူ၏စိတ်ကို တစ်ကိုတည်းဖြစ်ကြား ပိုမို၍သိသော်နှင့်တူလေသည်။

ထိုအတွက် မီးရထားရုံမှ သံချောင်းခေါက်သံကို ကြားရလေရာ အတော်ကလေးအားတက်သလိုဖြစ်၍သွား၏။ တစ်ကိုယ်တည်းအားငယ်သူတို့မှာ လူကိုပင်မတွေ့ရသော်လည်း လူ၏အသံသည်တစ်နည်းနည်းနှင့် အဖော်ကဲ့သို့ အဖော်ဖြစ်၏။ လူ၏အသံကိုမျှ မကြားရက လူ၏လက်ဖြင့် ထုရိုက်တိုးခေါက်သောအသံသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် အဖော်ပြု၏။ ထိုအသံတိတ်၍သွားသောအခါ သာ၍

အားငယ်ပြန်လေ၏။

ထိအခါ အခြားအသံကိုအဖော်မပြရက မိမိ၏အသံကို မိမိအဖော်ပြုမည်။ ရန်သူတော်များကြားလျှင်လည်း ငါကြာက်သူ မဟုတ်ဟု မှတ်ထင်ကြလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ငင်းတို့ချောင်းမြောင်း၍ နေချေက ငါအသံကိုပင် မကြားကြရစေကာမူ ငါကိုမြင်ကြမှာပဲဟု အောက်မောကာ “ကျားမရတစ်” ဟူသောစကားလို “စုတော်မြိုင်ဝ သာလှဂနိုင် ရေအိုင်ကြာတော် သောသောညာစာ...” စသည်ဖြင့် ဟစ် လိုက်လေရာ အဝေးမှ ထိတော်သံကို တစ်စုံတစ်ယောက်က ထပ်၍ဆုံး သည်ကို ကြားရလေ၏။

အသံပျောက်၍သွားမှ ပဲတင်သံမှန်း သိရလေ၏။ ပဲတင်သံမှန်း သိရသောအခါ နာနာဘာဝများ မိမိကိုအရေးမထားလောက်သဖြင့် စိတ်မပါတပါ ပြောင်လောင်ကာ မိမိတို့ကိုစွဲရှုံးသွားကြသကဲ့သို့ မှတ်ထင်မိလေ၏။

သို့တော်တစ်စုံဆိုပြီးနောက် ပဲတင်သံဝေးကွယ်၍ သွားသော အခါ နောက်တစ်စုံအက်ပြန်လေ၏။ ထိအပိုဒ်မဆုံးခင် ရှေ့လမ်း အကျွေး၌ရှိသော သောင်ကြပ်ပင်အောက်မှ မထင်ရှားသောသူ့သို့ တစ်ခုထွက်ကာ လမ်းကေး၌ထိုင်သည်ကို မြင်ရလေ၏။

ထိသောင်ကြပ်ပင်ကို နတ်ရဲသောင်ပင်ဟူ၍လည်း ခေါ်သဖြင့် နာနာဘာဝလားဟုတွေးကာ ဦးခေါင်းကြီး၍သွားလေ၏။ ရှေ့သို့ မတိုးသဲရပ်၍နေလေ၏။

တအောင့်လောက်ကြာသောအခါ ထိသူ့သို့သည် ထိုင်ရာမှ ထလေ၏။ မတ်တတ်ရပ်လျက် အဘယ်ကိုမျှမသွား၊ မိမိဘက်ကို ကြည့်၍နေဟန်ရှိလေ၏။

ကေန် တဖွေမဟုတ်ဘူး၊ ဖိုးတုတ်တို့လူစုပဲဟု အောက်မောကာ

လုံချည်အောက်၌ ပေါင်မှာကပ်ထားသော ဆောင်ဓား၏ အရိုးကို ကိုင်လေ၏။

အဘယ်မျှ ရဲရင့်သူဖြစ်စေကာမူ ဓားမတွေ့မီ တွေ့လိမ့်မလားဟု ဖိုးရိမ်ရသောအခါမှာ ကြာက်၏။ သို့ကြာက်၍ နေရာတွင် ရန်သူနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့သောအခါ စွန့်စားသောစိတ်သည် အကြာက် ကို မေ့လျော့စေ၏။

ငါတစ်ယောက်တည်းတော့ မသေဘူးဟုပြောကာ မဆိုင်းမတွေ့သွားလေ၏။ သူ့သို့သည်ကား ရပ်လျက်ပင် အင်းဟင် ဘယ့်နှယ်လဲ။ ငါကို နားဆီတ်လိုအောက်မေ့ပြီး အနားရောက်မှ ဆီးပိုင်းမယ် ကြံသလား။ သည်လောက်တောင် လွယ်မယ်မထင်နဲ့ဆရာဟုတွေးကာ သွားလေရာ နှစ်လုံးကွာလောက်ရောက်သောအခါ “အမယ်မင်းလူနှယ် ကိုယ့်မှား စိတ်များမူလို့ တကယ်ပဲ...”

ဤကဲ့သို့စွဲလျှင် မစွဲဘဲ နေနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ ဝတ္ထုရေးရာ၌ အခန်းတိုင်း အကွက်တိုင်း လွမ်းစရာ ဆွေးစရာ ရယ်စရာ အုံစရာတွေ ပါနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ပြောပလောက်အောင် ကြီးကျယ်သောအချက်အလက်တစ်ခုမှ မရှိဘဲလျက်လည်း ဤနည်းဖြင့် ဘတ်ကိုစွဲအောင် ရေးနိုင်လေသည်။

လျှို့ဝှက်ခြင်းမှာလည်း ဝတ္ထုတစ်ခုမှာကဲ့သို့ အကြာင်းမဲ့ တမင်သက်သက် မည်သူမည်၏ မဖော်ဘဲရေးနည်းမျိုးကို လျှို့ဝှက်ခြင်းဟု မခေါ်ရပေ။ ငင်းဝတ္ထု၌ သူ့သို့မကလေးတစ်ယောက်ဟု သောစကားနှင့် ဘတ်ဆုံး၏။ မည်သူမည်၏ဟု ဆုံးသည်တိုင်အောင် မသိရပေ။ လျှို့ဝှက်ဖို့အကြာင်းလည်း လုံလောက်အောင်မရှိပေ။ ဝတ္ထုတစ်ခုလုံးမှာ ထိကဲ့သို့ နာမည်မဖော်ဘဲ လျှို့ဝှက်လျှင် အစအဆုံးတိုင် ဘာကိုမျှသိမည်မဟုတ်ပေ။ ထိနည်းမျိုးကို လျှို့ဝှက်ခြင်းဟု

မဆိုရပေ။ လျှို့ဂျက်ရာ၌ အကြောင်းလုံလောက်စွာ ရှိစေရမည်။ သို့မဟုတ် ဖတ်သူစိတ်၌ လူပ်ရှားခြင်းတစ်မျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေရမည်။ မသိရုံသက်သက်အတွက် လျှို့ဂျက်ခြင်းမပြုရပေ။

ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို စကားဖြင့် သယ်ယူခြင်းသည် ဝေသုန္တရာ ကတ်ကဲ့သို့ အစကအဆုံးတိုင် စာရေးဆရာတော်အာဘော်ကိုသုံးခြင်းထက် လပ်ဆင်၏ ဇာတ်ကြောင်းကို စကားဖြင့်ဆောင်မှ ပို၍ဖတ်ကောင်းသောအချက်တွေလည်းရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ စကားနှင့်ဆောင်တိုင်းလည်း ဖတ်၍မကောင်း။ စာများရုံလည်း ရှိတတ်လေသည်။ စကားဖြင့်ဇာတ်ကိုဆောင်ရာ၌ ဖတ်၍လည်းကောင်း၊ စာမျက်နှာလည်းလွန်စွာများဖို့ရှိချေက စာရေးဆရာတော်အာဘော်ဖြင့် အတိုင်းတန်သည့်အခါ ရုံးရလေသည်။

ဥပမာ- မောင်ခမှာ မယားသေ၍ ကလေး ၃ ယောက်ကိုထိန်းဖို့ အိမ်ထောင်မှုပြုစုဖို့ရန်အတွက် မတင့်ခေါ် အိမ်နီးချင်းမှဆိုးမကိုခေါ်၍ယားရန်ကြုံ၏။ မတင့်နှင့်မောင်ခမှာ ကံတူအကျိုးပေးဖြစ်သဖြင့် နှစ်ယောက်စလုံး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကူညီစောင်မလိုသော စောနာသက်ဝင်၍ နေကြလေ၏ဟု ရေးမည်အစား....

မောင်ခသည် အိမ်ရှုံးခြုံကစား၍နေသော ကလေး ၃ ယောက်ကိုကြည့်ကာ စဉ်းစား၍နေလေ၏။ ထိုအခိုက် မတင့်ရောက်၍လာပြီး ကလေးအင်ယံး ငွေးကို ကိုင်ယူချီမြှောက်နမ်းရုံးလေ၏။

ခ။ မတင်ရယ်- နှင့်ပဲ ဒီအကောင်တွေကို ကြည့်ပါတော့ကွယ်။ နှင့်နဲ့ငါလည်း ကံတူအကျိုးပေး၊ နှင့်မှာတော့ တစ်ယောက်မှုမရှိဘူး။ ငါမှာတော့ ဒီအကောင်သုံးယောက်အတွက် ခက်တာပဲ။

တင့်။ မတော်တာ ကိုခက်လည်း၊ လူပြောစရာဖြစ်နေ

မှာပေါ့ဟု ရှုက်ကိုးရှုက်ကန်းနှင့်ပြောလေ၏။ ငှုံး၏မျက်လုံးမှာကားကလေးကိုမြှောရာမှ မောင်ခ၏ဘက်သုံး လစ်ခနဲ ရောက်လေ၏။

ခ။ ။ ကဲ့ရဲ့ဘာဖြစ်သလဲ၊ လောကမှာ ချစ်လို့ကြိုက်လို့ ယူကြရင် ကဲ့ရဲ့သလား။

တင့်။ ။ ကိုခက် ချစ်လို့ကြိုက်လို့ ယူဖို့ပြောတာမှုမဟုတ်ဘဲကိုး။ ပြောပုံက...

ခ။ ။ ပြောပုံက ဘာဖြစ်သလဲ၊ ဒါပဲမဟုတ်လား။ ဟယ်မယ်တင့်ရယ်။ နင် ငါမယားလုပ်ပါတော့ဟယ်လို့ ကရင်လို့ ပြောရမှာလားဟင်....

တင့်။ ။ တော်ပါ၊ နောက်တော်ကိုတော်နဲ့။ မယားသောတာဖြင့် တစ်လမပြည့်သေးဘူး....

ခ။ ။ တစ်လထက်ပိုစောင့်ရင်လည်း ပြန်လာမှာမဟုတ်ဘူး။ ဖို့လိုင်သေတာ ခြောက်လတောင်ကျော်ပြီ။ နင် စောင့်နောက်ပြန်လာရဲ့လားဟုပြောပြီး မတင့်၏နားနားသုံးကပ်ကာ အဲဒီခြောက်လဟာ အလကားဟာတာတာကြီးဖြစ်မနေဘူးလား။ ဘာကောင်းသလဲငါ နင့်ကိုသနားလို့ ဒင်းတို့အမေရှိတုန်းကတည်းက နင့်ကိုငါသနားနေတာ။ ငါက ကြိုတ်ပြီး....

တင့်။ ။ တော်ပါ....

ခ။ ။ တော်နိုင်ပေါင်း၊ စမှမစရသေးဘူး။ ငွေးက မေမေတစ်ယောက် ရှာပေးပါလို့ပြောတယ်။ မေမေတစ်ယောက် မွေးစားချင်တယ်တဲ့....

မတင့်လည်း ငွေးကိုမွေ့ကာ “ဟုတ်လားငွေး၊ မေမေတစ်ယောက် အဟုတ်မွေးစားချင်သလား။ ဘယ်မေမေကို မွေးစားချင်

သလဲ။ ပြစ်မှု ပြစ်မှု။” ဟုပြောရာ ငခွေးက မတင့်၏ ရင်ဘတ်ကို မှတ်၍ ပြလေ၏။

တင့်။ ။ ၆၅။... ဒီမေမေ... အဲလေ ဒီကိုလား။ ဒေါ်ဒေါ်ကို လား အာကကောင်ကလေး။

ရယ်၍ ရွင်ဖွယ်မှာ အထူးမကြံရ။ စွဲစွဲစပ်စပ် အနတ္တစိတ်၍ ရေးသည့်အခါ သေချာခြင်းမှ မဆီမဆိုင်အချက်ပေါ်၍ လာတတ်၏။ မဆီမဆိုင်ကား ရယ်စရာပင် အဖိုးအိုးက ကလေးလိုဝင်ခြင်း၊ ကလေးက ဘုရားတကာလိုပြောခြင်း၊ မျာ်ကိုပါးစပ်က နတ်စက္ားထွက်ခြင်း၊ ဘုရားတကာက ကာလသားစကားပြောခြင်း၊ အသေးအဖွဲ့ကို အကြီးအကျယ်လုပ်ခြင်း၊ သရုပ်သလ္လာနှင့် တူအောင် ရေးခြေထိခြင်း၊ ဘတ်ကို မဖော်အပ်သောနေရာ၌ ဖော်ပြမိဟန်ရေးခြေထိခြင်း၊ အရေး မကြီးတန်သောနေရာ၌ ကြီးဟန်၊ အရေးကြီးသောအခါ၌ အေးဆေးဟန်၊ ဆင်လိုက်ရာ၌ ဝမ်းနာရုံ၊ တော်ထိုင်စိုးနေရာရာဟန်၊ ပုလိပ်များလိုက်၍ ထွက်ပြီးသော ခါးပိုက်နှင့် နှစ်ယောက် ဆိုင်တစ်ဆိုင်ပွင့်၍ နေသည်ကို ပြီးရင်းမြင်သဖြင့် တစ်ယောက်က ဝင်၍ သူတ်လိုက်ရ ရင် အချောင်ဘဲ သူငယ်ချင်းဟုပြောကာ ဗာတ်ကို မဖော်တန်သော နေရာ၌ ဖော်ခြင်း စသည်တို့သည် ရယ်စရာဖြစ်လေသည်။

အလွမ်းအဆွေးသည် အဝေးအကွဲ အတိတ်ကိုတွေးခေါ်တမ်းတခြင်းဖြစ်၏။ ကြော်ကွဲခြင်းကား သနားစရာအခြားနှင့် ဆိုင်ရာ ချစ်သူချင်းအထင်လွှဲခြင်း၊ သားအမိ သားအဖ အထင်လွှဲ၍ ရက်စက်မိခြင်း၊ ရက်စက်စွာ မပြုဘဲ မနေနိုင်၍ ပြုရခြင်းမျိုးဖြစ်ရာ ကူညီ၍ ကြော်ကွဲသော အဖော်တစ်ယောက်ပါရှိရာ၏။ လွမ်းခန်းကွဲခန်း၌ လူပျက်တစ်ယောက် ကူ၍ လွမ်းရသောနည်းမျိုး ဖြစ်လေသည်။

အချုပ်မှာ ဝတ္ထုကောင်းများကို ဖတ်ရမည်၊ မှတ်ရမည်။ ဖြစ်နိုင်သောအရာကို မဖြစ်နိုင်အောင်မရေးရ။ မဖြစ်နိုင်သောအရာ၊ ဖြစ်ခဲသောအရာများကို ဖြစ်အောင်ရေးရမည်။

တောကလူတစ်ယောက် ပညာတတ်ရပ်ချော့၊ ဆင်းရဲသော ငှင့်သည် တော်၌ ဆွဲမျိုးသားချင်းများ၊ ဂုဏ်ပြုင်သည်ကို မခံချင်၍ ရန်ကုန်သို့လာ အလုပ်ရှာရင်း၊ သူငွေးသမီးတစ်ယောက်၏ကားနှင့် တိုက်မိ၊ သူငွေးသမီးက ကားပေါ်ပွဲတင်၊ ဆေးရုံသို့ပို့၊ သူငွေးသမီးက သနား၊ ဆေးရုံကဆင်း၊ သူငွေးသမီးက အလုပ်ရှာပေး၊ သူငွေးသမီးနှင့်ကြိုးကြုံ လင်မယားနှစ်ယောက် တော်ရာ သို့သွားပြီး မော်ကြား။ ဤနည်းသည်ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော်လည်း ဖြစ်လေမရှိ။ ဝတ္ထုကောင်းမဖြစ်နိုင်။

သို့ဖြစ်လေရာ ဖြစ်နိုင်အံ့။ သို့သော်လည်း ဖြစ်ခဲအံ့ မရေးလေ နှင့် မဖြစ်နိုင်။ သို့သော်လည်း ဖြစ်မယ်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်အံ့။ ရေး... ကောင်း၏။

ဥပမာ— ဖြစ်နိုင်ခဲသော အောက်ပါဇာတ်လမ်း... သူငယ်တစ်ယောက် တိုက်ထိပ်ပေါ်တက်ပြီး စွန်းလွှတ်၏။ စွန်းလွှတ်ရာမှ မှန်ဖုံးထားသော အဓိုးကိုနှင့်မိ၏။ မှန်ကွဲပြီး အခန်းတစ်ခုထဲသို့ ကျသွားရာ ခုတင်ပေါ်၍ အပိုင်နေသော မိန်းမပျိုးကလေးနှင့် ထပ်ရပ်သားဖြစ်နေ... ဤဇာတ်မျိုးမှာ မဖြစ်နိုင် (၀၁) ဖြစ်နိုင်ခဲလှ၏။ သို့သော်လည်း ဖြစ်မယ်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်၏။ မဖြစ်စရာအကြောင်းမရှိပေါ့၊ ကောင်း၏။

ဝတ္ထုရေးဆရာမှန်က တစ်မျိုးမျိုးမှာ သန်တတ်၏။ တိုင်းပြည်က အဘယ်ဝတ္ထုမျိုးကိုမှ ကြိုးက်သည်၊ အသောမှ ကြိုးက်သည်၊ အလွမ်းမှကြိုးက်သည်၊ စုထောက်မှ ကြိုးက်သည်၊ လျှို့ဂျက်သော ဇာတ်မျိုးမှကြိုးက်သည်၊ စွန်းစားသောဇာတ်မျိုးမှ ကြိုးက်သည်ဟု မထင်နှင့်။

ဤအထင်မျိုးကြောင့် ရပ်ရှင်တွေမှာ ဒိုင်္ခင်ခေတ်၊ သိုင်းခေတ်၊ အထိုး
အသတ်ခေတ်ဟု မှတ်ထင်ကာ မှားခဲ့ကြလေသည်။

အဘယ်ဘတ်မျိုးမဆို စွဲလောက်အောင်ကောင်းလျှင် လူကြိုက်
များ၏။ အချမ်းများ၏ အသက်ပမာဏိစေရမည်။

ဘတ်ကောင်များမှာ သရပ်တူစေရမည်။ မြန်မာရပ်ရှင်များမှာ
ကဲ့သို့ သူငွေးကတော်ကို ငါးသည်နှင့်မတူစေရ။ ဆရာဝန်ကို ဘတ်စံ
ကားဒရိုင်ဘာနှင့်မတူစေရ။ တူအောင်ခြေယ်ရမည်။ စကားပြောခန်း
များ၌ အရျို့သောဝတ္ထုများမှာလို တစ်သာန်တည်းမပြောစေရ။ သူပြော
လည်း သည်လေပေါက်၊ တဗြားသူပြောလည်း သည်လေပေါက်၊
တစ်ပေါက်တည်းမထွက်စေရ။ လက်သမားစကားမှာ စူးဆောက်သံ
ပါတတ်၏။ ရှုံးနေသည်စကားပြတ်သား၍ အချက်ကျေ၏။ ဘုန်းကြီး
လူထွက်မှာ ဆတော်သံပါစေရမည်။ အမူအရာဟန်မှာလည်း ထိုအတူ
ကွဲပြားရလေသည်။